

תשורה

שמחה נישואין

של

מרדי וחנה שיחיו גrynberg

יום חמישי, ח"י שבט ה'תשס"ט

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

ב"ה

פתח דבר

אנו מודים לה' על כל הטוב אשר גמלנו, ובחסדיו הגדול זיכנו בನישואינו
צאצאיינו למזל טוב ביום החמישי ח' שבט ה'תשס"ט.

התודה והברכה נתונה בזאת לדיינו ומכירינו אשר הוילו לשמה
איתנו ייחדיו ביום שמחת לבנו ולברך את הזוג בברכת מזל טוב וחימ
מאושרים בנשניות ורוחניות.

בשמחה ובטוב לבב הננו זהה לכבד את כל הנוטלים חלק בשמחת
לבנו מקרוב ומרחוק בתשורה המצוירת זהה. תשורה מיוחדת זו
כוללת: 1) צילום התשורה שחולקה בחתונות מכ"ק אדמור' מה"מ.
2) סיפורים אודות הרובנית הצדקנית מרת חייה מושקא ע"ה.
3) יהוסו ותולדותיו של סב החתן, הרה"ח ר' שמואל דוד בעלינו
ע"ה (4) יהוסה ותולדותיה של סבתו של החתן מרת חוה בעלינו ע"ה
5) שיר בחזרות על הסבא והסבתא של החתן. 6) קווים לדמותה של
סבתה של הכללה, מרת בעשא ריניין (בתיה) ע"ה. 7) מכתב מרתק עם
מסר חשוב לכלל עם ישראל, שקיבלה אם החתן בחודש תשרי האחרון,
כمعנה הרבי באגרות הקודש.

האל הטוב הוא ית' יברך את כבו' ואת אנשי ביתו יחי בתוך כלל
אחבי' בברכות מאליפות מנפש ועד בשור במיויחד בברכה שנזכה לכלכת
משמחה זו לשמחה העיקרית "שמחה עולם על ראותם" בהתגלותו
המידית של מכ"ק אדמור' מלך המשיח.

יחי אדוןנו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

"ח' שבט, ה'תשס"ט
ברוקלין, נ.Y.

המשפחה

התשורה בחתונת הרב

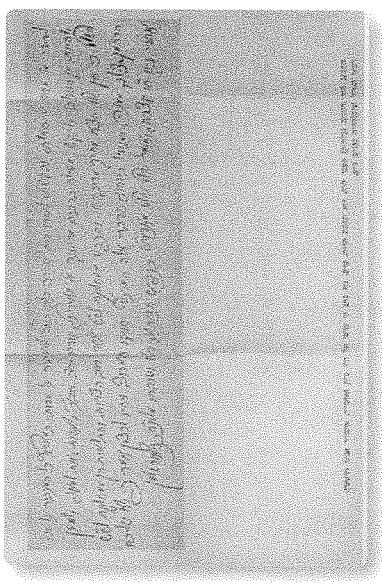
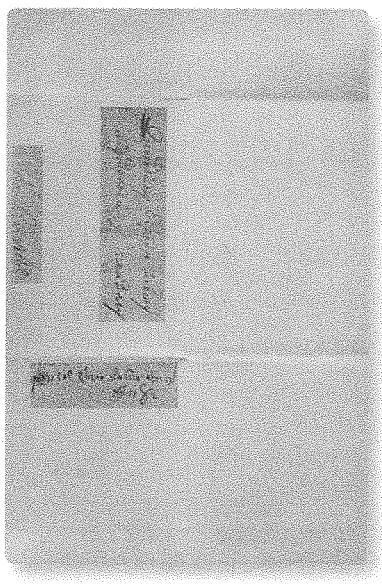
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

126 (1873) (4-5-147-2282) - 2748

באמצעע סעודת החתונה של הרבי, ב"ד כסלו תרפ"ט, שעה שהabisivo המסובים ליד השולחנות העורכים, ציווה הרבי הרוי"ץ לאחד מתלמידיו התמיכים, לחלק בשמו, לכל אחד ואחד ממהמסובים, תשורה מיוחדת:

גילין שנכפל לשולשה החלקים. מצדיו האחד של הגילין נדפס צילום "תמונת הדרת-קדש". גופו כתוב יד קדשו של כ"ק איזמו"ר. אדמו"ר אבינו הראשון. רבינו הגadol צזוקלה"ה נבג"מ זי"ע", ומצדיו השני, לפני חוץ, נדפסו שלושה צילומי קטעים קטנים, האחד - כתוב בלשון הקודש - אף הוא בגוכי"ק של אדמו"ר הזקן. השניים האחרים נכתבו ברוסית על-ידי אדם אחר.

לගילוון זה צורף גילין נוספת שנכפל לשניים: מצד ימין נדפס צילום מכתבו של הרב היר"ץ - הכתוב בכתב ידו של אחד המזקירים וחתום

תרגום הכתוב בתמונה השמאלית למטה - בגורף כתוב יד קודש אדמו"ר הזקן:

להרבני מ"ה מיזליש שם ונאמן ד[החלת] וילנא

שלוש השורות הנוספות, בשפה הרוסית, נכתבו על-ידי אחר:

לאדון יהודי משה מורדוכאי [בן מרדכי] מיזליש בוילנא

בגבי"ק של אדמו"ר הררי"צ - בו הוא מודיע כי מכתב של אדמו"ר הזקן שראה לכבד בו "את כל הנוטלים חלק בשמחת לבנו, מקרוב ו מרחוק .. אשר סגולה יהיו לכל מילוי דמייטב מנפש ועד בשור, בתוככי יידינו אנ"ש, ד' עליהם יחו, וכל מחבבי תורה יחו". בצד השמאלי של הגליון, נדפסה פשר פתשגן הכתב - אף זאת בכתבם כתוב ידו של אותו מציר - בו מפרט הרבי את הנسبות בגלון שלח רבינו הנגדל את מכתבו הנ"ל.

בנוסף לחלקת ה'תשורה' בעת החתונה, שלח הרבי הררי"צ 'תשורה' זו לכמה מחסידיו, וככלשון הרבי באחד ממכתביו: "... אשר כ"ק מו"ח אדמו"ר שלחו בתור מתנה לחסידים ואנ"ש בקשר עם חתונתי".

מכתבי קודש

Maharbi מלך המשיח לזכני החתן

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYadith 3-9250

מונחים מענדל שניאורסון
לוייבאומיש

77 איסטסיטן פאליזה
ברוקלין, נ. י.

ביהה, ט, סיוון תש"ה
ברוח חותחתי
ברוקלין

ברכה ושלום אין ענטפער אויף אירע בריף פון 5/24, אי, אעלכען
אייר שידים וחמש עזעגן דעם געזונט צוּסְטָאָנְדְ פָּזָן אַעֲרָסְטָאָנְדְ חַנָּה חַחָה

בעט דזונן פון זי זיכריין זייר דעם צוּסְטָאָנְדְ
פָּזָן בִּיקְסְטָאָנְדְ אַטְמָזְרָאָרְטָאָנְדְ צָזְקָלְפָּהָהָה נְבָגָהָם זִיְעָרָעָזְרָאָרְטָאָנְדְ
זַוְיִתְרָאָטְמָזְרָאָרְטָאָנְדְ אַוְן בְּפֶרְמָזְרָאָרְטָאָנְדְ גַּעֲזָוְנָטָן אַוְן חַלְחָה אַיְן אַיְר
הַאֲדָרְבָּאָנְגָן. ⁹

וואם אַיְר אַרְדְּבָּאָטְמָזְרָאָנְגָעָן דָּעֵר מִינְגָּוָן דָּעֵם דָּאַקְטָאָר
אַז זי לִידְעָטָן פָּזָן שְׁפָטָהָה דָּעֵם כְּאָזֶן, דָּאַטְסָטָן פָּזָן לְוִיְּם דָּעֵר
אַיְנְשָׁטְמְזָגָעָר בְּמִינְגָּוָן צָוְיָדְמָזְרָאָרְטָאָנְדְ אַוְן הַשְּׁמָמָן יְמָבָרָךְ אַל
הַעֲלָבָעָן עַס זָאָל אַיְר אַז רְאָוָתָה קְרוּבָה אַוְן רְפָאָה שְׁלִימָה, אַוְן
צָזְאָגָעָן מִטְּסִים אַיְרָעָזְרָאָרְטָאָנְדְ פָּזָן שִׁי, צָזְלָטָאָרְטָאָנְדְ פָּזָן אַיְר אַוְן פָּזָן אַלְעָזָר
קִינְגָּדָעָר אַיְרָעָרָעָזְרָאָרְטָאָנְדְ פָּזָן.

אייר דָּעֵרְטָאָנְגָעָן גַּעֲזָוְנָטָן אַיְר אַיְנְגָּדָל אַיְן דָּעֵר אַרְבָּעָט
פָּזָן נְשִׁי וְגַדְעָן חַבְּדָל, אַוְן גַּיְפָרְטָהָה הָעֵם אַיְר נְאָךְ צָזְעָבָעָן אַיְן דָּעֵר,
אַז זי חַטָּאָה שְׁמָמָן אַז אַיְרָעָזְרָאָרְטָאָנְדְ פָּזָן זִי כְּזִיסְטָאָר
בְּשְׂרוּנָהָה, זִי בְּעֵדָה שְׁמִינִית נְסִים דָּעֵר, אַז אַיְרָעָזְרָאָרְטָאָנְדְ פָּזָן
סִיסְמָרְזָעָר קְעָנָקָן מִזְמָרָן אַיְן פְּאַמְפָּרְטָאָנְדְ פָּזָן אַיְרָעָזְרָאָרְטָאָנְדְ פָּזָן
וְעַלְבָעָן זְגָבָעָן עַרְזָיְגָעָן גַּעֲזָוְנָטָן צָוְיָדְמָזְרָאָרְטָאָנְדְ אַיְן אַיְרָעָזְרָאָרְטָאָנְדְ
סִיסְמָרְזָעָר נְשִׁי אַיְרָעָזְרָאָרְטָאָנְדְ אַז אַיְרָעָזְרָאָרְטָאָנְדְ אַז אַיְרָעָזְרָאָרְטָאָנְדְ אַז
זְכָוָת אַז אַז בְּרָכָה יְהָל בְּיַטְמָנָן אַז אַז אַיְרָעָזְרָאָרְטָאָנְדְ אַז אַז אַז
בְּשְׂזָדוֹת אַיְן דָּאָם אַלְעָזָר אַז אַיְרָעָזְרָאָרְטָאָנְדְ אַז אַז אַז.

ברכה לבשנות

בשם כ"ק אַדְמוֹן שְׁלִיטָאָר
כְּזִבְּדָעָר
כְּזִבְּדָעָר

מכتب מהרביה מה"מ, לסייעו של החתן אודות פעילותה בהפעלת המיעינות

ו-ידוש-דבורי כ"ק מ"ח אדר"ו ר' דזוקלה"ה נבג"מ זי"ע
נשיא דורנו, שכשם שצעריך אדם לדעת חסרונות עצמו כן צעריך
לדעך מפעלות עצמך, ורואים במוחש שכך רוצחים-מנצלים זה, כוונתיך
המעולות ע"ה, במאמרך בעצמך בוחן וחור שפוקדים, ומכם"כ
וזק"ה, ובמקרה שכבודך הכהני הגדילך מלמדלה, גדורלה גם
האהדרות והיכרותם, לא יודע אלא שום ביחסו ע"ז בחצלהה. ר"א"
מ"ש יהיב חוכמתה לחכמים, לחכמים דזוקה, וכ"ל.

וכיוון שהכל בהשכמה פרטיה, וכותב מכתב הנ"ל בהתחזרותו, ישי רצון שינצללה להפצת האסידות בכל מקום שיזו מגעתו, וכיידוע דרישת והרשות השמה בהפצת המניינות חוץ, ובפרט שמדוברים אונד בשנתה המאוחרת להשלכות הילולא של הבטאש^{טט}, שנח סגולה להפצת מעיינותיה שהיא היא רשות החסנאות.

Frank S.

۲۶

מכותב מהרבינו מה"מ מי"ב אדר תש"כ, לשב החתן הרה"ח שמואל דוד ע"ה

טערלַן-זָאָזֶן-פֿאָדֵן

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N.Y.

HYcsmith 3-9256

סנחים טננאל שנייארטאהן
לייבאויפַּע

כט' יממוון אלייךוי

ב' ימ' ב' מ' טבת תשס"ז
ברוקליין

ספרות חז"ה מהר"י

בזכוכית ושלוחות: איז'ן עספנער איז'ן איז'ער ברויף פון 9/1 איז'ן שלעגן ער' איז'ר זרכינט
חונען דער איזקדרעגען איז'ן איז'הס איז'ן איז'ן גוועט זיג'זען ויך איז'ן לאויט
איז'ן גאנזער זונגעט זונגעט חי' גאנזער.

בגדתך לבשוניים,
בשם כ"ק אדוניך שליחיך

ספנות נסומת איז' איזטעל אין דער ארבונט-גלאז גזען קבר.

מכתב מהרבי מה"מ לסתבו של החתן, מרת חוה בעלינואו ע"ה
אוות עבודת השכיטה של בעליה ר' שמואל דוד

סיפורים

על הרבנית הצדקנית מרת חי' מושקא

גם היא יכולה לברך

לפני כמה שנים, שלחו נשי חב"ד לרבנית, לכבוד יום הולדתה, זר פרחים. לזר צורפה מעטפה שהכילה שמות חזוקים לברכה, בмагמה שהרבנית תמסור את הרשימה לכ"ק אדמו"ר מה"מ שליט"א. ואכן, הזר נמסר לרבנית ואילו את המעטפה הכניסו לרב. הרבי הביט על המעטפה וראה שמצוין עלייה שמה של הרבנית, ושאל מדוע הביאו לו מעטפה המזענת לרבנית. המשב"ק השיב כי יש בה רשותה של אנשים חזוקים לברכה. השיב הרב, נו, גם היא יכולה לברך אותם!

קילומטרים מדי יום

בתקופה שבה התגורר כ"ק אדמור"ר שליט"א בפאрис היו זמנים שבהם השגת מזון כשר, בהידור ישיביע את רצונו הק' של כ"ק אדמור"ר שליט"א, הייתה בעיה יומיומית קשה ביותר. כיוון שכך נטלה על עצמה הרבנית נ"ע, ברצון ובשמחה, כל טרחה שקשורה בנושא ובמשך תקופה מסוימת הייתה הולכת ברגל, כמעט כל יום, מרחק של קילומטרים כדי להשגיח בעצמה על חיליבת החלב שהיא מרכיב עיקרי בתפריט של הרב שלייט"א, הן כמiska והן כמאכל - כאשר הרבנית מכינה ממנו מוצרים שונים כמו ידיה...

عمل מצוות

ואם שמירת הנסיבות, בכל ימות השנה, הייתה קרוכה במאץ רב, הרי עם באו ימי הפסק הייתה הטרחה גדולה שבעתים. לפחות ביחס לשנה אחת ידוע לנו כי המצוות נאפו בבית בו גרו (שהיה דירת חדר בלבד) בתנור ידני קטן, והרבנית ע"ה טרחה ועמלה בעצמה בכל המלאכות השונות כדי למלא את רצון הרב שלייט"א שהמצוות יהיו בתכילת ההידור, ר' אליהו רייכמן שזכה לקבל בעצמו ממצוות אלו מעיד כי הרבנית ע"ה עמלה אף על ברירת החטים וכד'.

הנכם כולכם ילדיינו!

על מקרה מרגש שאירע באחד מביקורי הרבים בבית הרבנית, סיפרה אשה אחת מאלו שזכו לבקר בביתה עם בני ביתה: בעוד הרבנית יושבת לי השולחן ומשוחחת עמי, הילכו הילדים והסתובבו בחדר קטנים. לאחר הספיקו לראות את כל הבית, ירד אחד הילדים מהקומה העליונה ופנה אל הרבנית בשאלת תמיינה. "היכן הילדים?", תהה, ולאחר מחשבה שנייה הוסיף ואמר: "כנראה שהילדים מבוגרים ועזבו את הבית..."

הרבנית שמעה את הדברים אך לא הגיבה מיד. היא קירבה אליה את הילדים מסביב למקום מושבה, ובחצביעה באצבעה על כל אחד מהם ולאחר מכן גם על החלון הפונה לרחוב - אמרה לילדים: "AIR ZUT, DO,

דו און דו און אלע דארטן - איר זיט אלע אונזערע קינדער" (רואים הנכם, אתה, אתה וכולם שם - הנכם כולם ילדינו!).

הדלקת הנרות

בשעת הדלקת הנרות הקפידה תמיד להיות לבדה בחדר. בעדינותה מעולם לא ביקשה מהנוכחים לעזוב את החדר, אף בתבונתה חיכתה עד שייעשו זאת בעצמם.

שפת האידיש

הרבנית הייתה רגילה ל'הטיף' לכך שכולם ידברו באידיש. פעם התבטאה על המעלה הגדולה בכרך, באמירה: במלחמה, כשהולנו ברחונו מהגרמנים, היו אנחנו יהודים מכל החוגים והשכבות. מה אחד את כולם? שפת האידיש שבה כולנו דיברנו.

לא לגורום עגמת נפש

בתקופה האחרונה לחיה בעולם זהה כאב עז בעינה הק'. ופעם אמר לה על קר הרש"ז גורארי [ע"ה] שליט"א: יהודים בכל העולם כולו מאחלים לעצם כי שם יזכור לברכה ע"י הרב שילט"א ואילו רعيיתו הרבנית נמנעת אפילו מלספר לו על כאבה? והרבנית נ"ע השיבה, בפשטות ובכנות - "חשוב לי שלא לגורום לו עגמת נפש"....

קשר מופלא

כ"ק אדמור"ר מה"מ שליט"א מעיר באחת משיחותו על קר שזקנתו של הרב הראי"ץ, הרבנית רבקה נסתלקה בחודש שבט (בעשרי בו), כן גם אמרו, הרבנית שטערנא שרה (בי"ג בו) ואף בתו, הרבנית חייה מושקא (בכ"ב בו).

על קשר נוסף בין שלושת הרבניות מסופר: בעת הסתלקותה של הרבנית רבקה, ביקשה כוס מים ומידי יצאה נשמהתה הטהורה, וכן היה גם אצל הרבנית שטערנא שרה. אף הרבנית חייה מושקא, התבטהה במשאללה דומה באשר לזמן שבו יהיה עליה לעבור לעולם

שכלו טוב. ואכן, אף היא חשה לפתע שלא בטוב, ולפניהם הסתלקותה בקשה כוס מים.

(חלק מהסיפורים מתוך כפ"ח - שבט מ"ה, ומתוך הספר "עטרת המלכות")

**הרבינית מספרת על בעלה הגadol,
כ"ק אדמור"ר מלך המשיח שליט"א:**

מספר ר' ... פעם הייתה לי הזכות לדבר עם הרבינית בטלפון ובתווך הדברים התבטאתי: "הרי עוד מעט יבוא משיח ולא יהיו עוד צורך ליהודים". הרבנית הגיבה ואמרה: "משיח געפינט זיך צוושן אווז, מ'דארף אים נאר אנערקענען" (משיח נמצא לנויןו, צריך רק להזכירו) העזתי ועניתי: "הרי משיח נמצא אצלכם בבית, תאמרו לו שיתגלה ואז ניפטר מכל הצרות". למשמעות הדברים האלה חייכה ואמרה: "... בעסער או דו וועסט אים זאגן" (МОטב שאתה תאמר לו).

והחי יtan אל לבו - זרעה בחיים

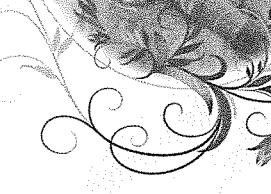
נוסף על כל זה - שאצל כאו"א היה "והחי יtan אל לבו", להראות ש"זרעה בחיים" (שאז "היא בחיים"), ע"י הלימוד מהנהגותיה ולהתנהג ברוחה כו', מתרוך מסירות נפש.

ויעכו"כ עי"ז שקוראים ליד על שמה, ומתנכדים אותו ברוחה, שהו בפשטות ממש העניין ד"זרעה בחיים אף היא בחיים", ועי"ז יתוסף אצל הילד בחיים ("ח") בפשטות - אריכות ימים ושנים טובות.

(מושחת ש"פ יתרו כ"ב שבט ה'תשס"ט)

עדות אישית מרתקת

על קשר עם הרבנית מרת חי' מושקא ע"ה

מאת: ד"ר אליאת אודל, מהתור "נשי חב"ד ניו זילנד"
תרגום ועיבוד: ל. מגן, עטרת חייה "בית משה"

חומר תשס"ג.

אחר צהרים קר ומעורפל. לכואהו עוד אחר צהרים שיגרתי במשרדי
שבשכונת בקראון היטס. לא, בעצם לא שיגרתי כלל. ביקשתי ממזכירתי
לא לקבל פציניים רבים לאוטו יומ. היו לי תוכניות אחרות. פגישה
עם ידיד בשדה התעופה ואראוחה משותפת במסעדה. פתאום, זימזם
אינטלקום. קולה הצער ומלא המרצ של המזכירה הכריז:

"ד"ר אודל, יש מישיה על קו הטלפון שמזמינה אותך לביקור בית".

הנחתית את האינטראקום, ירדתי במדרגות ועניתי לה: "דבורה, האינך יודעת שאיננו עורכים ביקורי בבית שכונה זאת? רק חסר לי שחרס-בית יראה אותי ברחוב עם התקיק השחור מלא בתורופות. אני אהיה קרבן בטוח לשוד. שניית, את יודעת שהיום אני ממהר לצאת מכאן".

עוד דקה אחת עברה, ודבורה חזרה לקרווא לי. "ד"ר אודל, מסרתי לאישה את דבריך והיא מבקשת לדבר آخر אישית".

הרמתי את הטלפון ושמعتי קול חלשׂ וудין מעבר לקו. "ד"ר אודל, אני סובלת מכאבם קשים ברגול ורთוקה לבית בגל תאונה". היא המשיכה לחתת לי רשימת פציניטים מרוצים שהמליצו עלי.

"תצטרכי לסלוח לי, אבל אני חייב להודות שאתה... אני פוחד להסתובב בשכונה זאת".

"אל דאגה", היא ענתה, "אני שולחת מישחו ללוות אותך, ודרך אגב, אני גרה רק רחוב וחצי ממושךך".

עצרתתי לדקה לסדר את מחשבותי, ועניתי: "למען האמת, קבעתי פגישה חשובה הערב. ואם לא אוכל לבוא היום, אוכל להגיע רק ביום שלישי הבא".

"אנא, תשתדל. הכלב מציק לי מאוד, וקיבנתי המלצהות מ... ואוקיי, אני אראה מה ניתן לעשות. תני לי את שמו, כתובתך ומספר הטלפון שלך..".

"שמי גברת שנייאורסahan ואני גרה ברחוב פרזידנט...".

שניות ספורות לאחר מכן הייתה עם רגלי אחת מחוץ למושרד, התקיק השחור תלוי על זרוע שמאל, והמצירה צועקת-مبرרתת ברקע: "ד"ר אודל, קיבלת קריאת חירום???"

עצרתתי לשניה, ניסיתי ליצב את נשימותי ועניתי: "דבורה, לו הייתי בלונדון ומקבל הזמנה מהמלכה אליזבת לעורוך אצלה ביקור בית, גם הייתי ממהר כהה..."

הליכה נמרצת בת חמיש דקות הביאה אותי לביתה של הרבנית. הסלון היה מרשים בניקיונו ומעוצב היטב. מה שענין אותי באופן אישי היה

שעון קיר בסגנון עתיק, מותנה מאירגון נוער חב"ד בילאומי. המتنתי מספר דקות, והפציגנטית שלי, דידתה לתוכה החדר בעוזרת הליכון. היא הייתה חלשה ושבירית. ההליכה מצד אחד של החדר לשמשהו ארוכה דקה שלמה. כל צעד דרש מאמץ אדיר. מראה דמותה היה דומה לעז שנייזוק על ידי רוחות סוערות, ואני חשתי רגשי אשמה על הקושי שגרמתי מסביב לביקורי.

טיפלתי בבעיה ברגל והתקוננתי לצאת לדרכי. פתאום הרבנית פנתה אליו, ואמרה שהוא שగרם לי להפתעה גמורה. בקולה החלוש שאלת אם אני חדש בשכונה. היא הציעה את עצמה לעזרה אם אצטרך להתרארה בשבת כאן בשכונה. היא התחייבה למצוא לי מקום לישון ולאכול! במצב הפיזי הקשה שלה, כאשר היא סובלת כאבים עזים, היא מוכנה לטrhoות עבור אורח לשבתן!

חדשים רבים לאחר מכן, שוב היה לי הבודע לעזרה לרבנית. היא חשה טוב בהרבה, הצבע חזר לפניה. היא הייתה מלאת מרדך וחינויות. הפעם היא דרשה בתוקף שאני אשר ואתכבד בכוס תה, עם עוגה כמובן. תוך כדי שיחת עמי, הרבנית דללה ממני את העובדה שאני טרם נישأتي - מהלה שהיא ניסתה להבריא...

חשתי את גלגלי מוחה מסתובות. כן, לאלקח לה הרבה זמן להביא לפניי מספר הצעות שיסיימו את תקופת רוקחותי לתלמיד. המוח שלה היה חד ביותר, ותירוצים קלושים לא שכנוו אותה.

תוך כדי שיחת, הרבנית תלמיד ניסתה למעט את מקומה בקהילה ותפקידה הרם. גאווה הייתה ממנה והלאה, ותמיד ניסתה לתרמן את שיחותינו לאפיקים אחרים, העיקר שלא לדבר על הממלכתיות שלה. שיחקתי אתה את המשחק וקראתי לה "גברת שניאורסאהן" ולא "רביעץ".

בביקור אחד בבייתה, הרבנית שמה לב במצב רוחי המרומים. היא שאלת לפשר השמחה ואני הסברתי לה שאתמול השתתפתי בחתונת של מכרים שהשתדכו במפגש רוקחים שבו השתתפתי גם אני. עיניה נפקחו לרווחה ועם חיק גדול היא חקרה אותי לגבי כל פרט ופרט של החתונה. למרות

היכרותי העמוקה עם בני הזוג, לא ידעת מראש שמשפחת הכלה הם מחסידי ויז'ני. החתונה הייתה שמחה מאוד וركדנו כל הלילה. החיקון הגדול של הרבנית התרחוב עוד ועוד עם כל פרט שהוספרי בספר. על פי התיאור שלי, היא "השתתפה", היה וננהמה מכל דבר בחתונתנו. ככל שהרבנית שאלת יותר, אני סיפרתי עוד ועוד על הנאתי מהחתונתנו. כשסיימתי סוף סוף, הרבנית נשענה על הכסא ושאלה: "הגד נא לי אליות, האם פעם השתתפת בחתונה חב"דית (לייבאוויטשער?)?" הנדתי בראשי בחזיב.

"ואיזה חתונה אהבת יותר, חב"ד או ויז'ני?" הרגשתי את הדם עולה לי ללחים. הסמקתי מאוד, והרגשתי שאני נמצא במלcoldת. הבטנו אחד על השני ופרצנו בצחוך ספונטאני.

הרבנית הייתה אחת מהאנשים החדי מוח ביותר שפגשתי מאוד. פטפוטים לא ענינו אותה. באחד הביקורים שלי אצל הרבנית, מזכירתי דבורה ליוותה אותה.

"מה שלום משפחתך?" שאלת הרבנית. "ברוך ה'", ענתה דבורה בקיצור. הרבנית לא נשאה חיבת לשניה. היא מיד הפטירה:

"וכעת אמר לי, ברוך ה', מה שלום הויריך ואחריך? וכי צד הם מרגנישים?" דבורה הייתה בהלם!

כשהרבנית דרשה בשלום משפחתי או משפחתה של דבורה, זה לא היה ענין של נימוס גרידא. היא התעניינה באמות ובתמים, כי היה איכפת לה. היא לא הייתה פוליטיקאית, וגינויו פוליטיקה היו ממנה והלאה. אם היא קיבלה מענה שטחי, היא החלה לרדת לפרטים וביקשה מידע פרטני יותר. הרבנית הייתה כנה ואמיתית מהתחלת ועד הסוף. אהבה אנשים מאוד, ואהבה מאוד את החיים עצם.

כאשר הרבי קיבל על עצמו את הנשיאות, הרבנית התחילה בו עם כל עם ישראל. חלקה האישית הסתכם בפרק זמן קצובים וקצרים. אבל את הפרקי זמן הקצרים והפרטיים הללו, היא לא חילקה עם אף אחד. זה היה זמן שקדוש לרבי.

פעם הייתה אמרה להגעה אליה לביקור, אך מקרה חרום גرم לי לאחר לביתה. שלא כדרךה, היא הייתה מתוחה וזרזה אותו לסיים. לאחר מכן נודע לי שהרביה היה אמרה להגעה הביתה באותו יום...

פעם בחורו בי להיות אורח כבוד בדיון לטובות צא"ח. מטרת הדיון הייתה גיוס כספים. הרגשטי אחירות גדולה. היה דרשו כסף רב, וסדר גודל התרומות שתתקבלנה היה תלוי באיכות הנאות שלו! הייתה חוץ. שוחחתי על כך עם הרבנית והיא הזמינה אותי לביתה לפני הדיון לקבל חיזוק מהרביה. בהתחשב עם המעת זמן שיש לרבענית עם הרבי בבית, סיירתי בצדקה מוכבdat להצעתה הנדיבת.

בנאומי מיקדתי את הדיון על קוריוזים משעשעים מתחילה דרכי כרופא בקרואן הייטס, כאשר פתחתי את משרדיה. בנקודה אחת פרץ הקהל בצחוק בלתי נשלט כשסייעתי איך למדי אידיש מאישה בת 75

שבסוף דבר הייתה הפעציננטית הראשונה שלו!

כעבור שבוע ביקרתי אצל הרבנית. כשפתחתי את דלת המטבח הרבנית קיבלה אותי בחיקך רחਬ ואמרה: "אליט, אישוי ואני האזנו לנואם שלך. זה היה מדהים וגרם לנו לצחוק!"

במשך השנים שעבדתי בקרואן הייטס, דבר אחד הפליא אותי מאוד: התשובות מהhirot והຄולעות שמזכירותי זכו לקבל מהרביה בנוגע לשידוכים. הבנות היו מתייעצות עם הרבי בכל עניין הנוגע לשידוכים, ומהענה של הרבי, פעם אחר פעם, היה קולע ועכשווי.

יה רצון שנזכה לראות שוב את הרבנית, בקיים הייעוד "הקיצו ורנו שוכני עפר", והיא בראשם.

הרה"ח הרה"ת שמעאל דוד בעלינוואו ע"ה

- יחוסו ותולדות חייו של סב החתן -

קלימוביין'

מי מבין חסידי חב"ד אינו יודע או (לכה"פ) לא שמע על עירה קלימוביין' משם גדלנו צמחו ופרחו גדויל עובדי ה' שבין חסידי חב"ד [כמו החסידי המפורstem עובד ה' בעבודת התפילה וקיים המצוות בהידור הנקרא בפי כל שם ר' הירשל קלימובייצ'ר ז"ל שגם הוא משפחה קרויה להרה"ח ר' שmuאל דוד ז"ל] מקושרים לאדמור"י חב"ד לדורותיהם.
גם משפחת הרש"ד "בלינוב" צמחה משם.

“יוסו - נצץ למשפחה בית רבי [דור 13 למהר”ל מפראג]

הרה”ח ר' שמואל דוד נולד בעיירה זו ביום ח’ כסלו שנת תרס”ט (ויא' בשנת תרס”ח ויא' שנת עת”ר) לאביו הרה”ח רבי אברהם אשר ז”ל הייד בן הרה”ח ר' שמואל דוד ז”ל חתנו של רבי ברוך צדוק פוזנר ז”ל בנו של רבי משה דובער פוזנר ז”ל בנו של הגאון הצדיק הרה”ק מו”ר רבי מרדכי צצלהה”ה אחיו של כ”ק אדמו”ר הוזקן נבג”ם זי”ע בעל התניא ושׁו”ע הרב (וחם דור שביעי למהר”ל מפראג בן אחר בן).

סבו (של הרש”ד ז”ל) הגאון החסיד מו”ה שמואל דוד ז”ל נהג כלليلת לפני השינה לחזור ח’ פרקים מושניות בעל פה וסייעים כל חדש השישה סדרי משנה. והעידו עליו כי בקי הנהו בכל שישה סדרי משנה בעל פה. והי’ מחסידי כ”ק אדמו”ר הצמח צדק מליבאויטש נבג”ם זי”ע.

אביו (של הרש”ד ז”ל) הרה”ח רבי אברהם אשר ז”ל נודע כחסיד מופלא “בעל מדרגה” שפל ברך וענינו בתכליות, מחסידי ומקושרי כ”ק אדמו”ר הרש”ב נ”ע וכ”ק אדמו”ר מוורהייד צ”ע, ונותחביב מאד על רבויה”ק, ויטופר כי באחד מביקוריו אצל הרבי הרייך בשבת פ’ “זיהוי” תרפ”ה (או ז’ ל’ גם את בנו ר' שמואל דוד) באותו יום נכנס הרבי לבית הכנסת לומר חסידות ור' אברהם אשר הי’ עדין במקום, ולא הספיק להגיע לבית הכנסת מכיוון שהי’ צולע, הרבי שאל “היכן הצלע” והמתין הרבי, ורק

כ”ק אדמו”ר מה”מ מתוועד בפארי, הרש”ד עומדים משמאלו; מימין: דוד החתן, הרב מרדכי בילינוב

הרשות מלמד בחדר בפארץ, מוקפים בעיגול; בינו: מרדכי ויצחק שי

לאחר שנכנס ר' א"ז ז"ל החל הרב לומר את המאמר.
הרשות ז"ל זכה להיות ביחידות אצל כ"ק אדמו"ר הררי"צ נ"ע שלשה
פעמים.

ליקים כשהנכנס ר' שמואל דוד ז"ל ליחידות אצל כ"ק אדמו"ר מה"מ
בארכוזה הברית בשנת תשל"ב התענין הרב אמר איזה מאמר זה hei, וענה
הרשות ז"ל כי זה هي המאמר "א"ר יהושע בן לוי בא וראה כמה גדולים
נומי הרוח לפני הקב"ה" (נדפס בספר המאמרים).
באותה יחידות אמר הרב מה"מ להרשות ז"ל "мир זינען דאן
משפחה".

חינוך - חבריו מגדי ר'י ומשפיעים דחסידי חב"ד

ראשית חינוכו קיבל הרשות אצל אביו הרה"ח ז"ל, ולאחר מכן עבר ללימוד
בישיבת תומכי תמימים, מתחילה שנת תרפ"ד עד סוף שנת תרצ"ד.
בעיקר למד בנעויל אצל ראש הישיבה הגאון האדיר העמוק העצום רבי

יהודה הלי עבר ז"ל הי"ד בעל הספרים הנפלאים "שער יהודה" ואצל המשפיע המפורסם רבי חזקאל פיגין ז"ל (ר' החטשע), ומאותר יותר למד אצל המשפיע הנודע ("בינוי פון תניא") רבי ניסן נעמינאו ז"ל לימים המשפיע דישיבת תוכית בברינוא צרפת. נמנה עם הקבוצה היהודית שנשעה ליקטרינוסלב בין השנים תרכ"ח-פ"ט יחד עם המשפיע המפורסם רבי מענדל פוטרפאס ז"ל, ועם המשגיח המפורסם עובד ה' ויר"ש מרבים הרב הגאון החסיד רבי נחום לבקובסקי ז"ל ר' נחום אמר על הרש"ד שהוא תלמיד חابر שלו והי' בינויהם קשרים מיוחדים, למד "המשך תרס"ו" עם החסיד הנודע רבי אלחנן ר' חוניע" מרוזוב ז"ל הי"ד והי' בינויהם ידידות מיוחדת והי' מבאי ביתו בתזרות.

לימיים סייר הרש"ד שבקטיעים מסויימים של המאמר הי' ר' חוניע פרוץ בבכי...

לימודו בנגלה ובחסידות

הרש"ד ז"ל הי' שקדן גדול ולמדן, כל עניין למד בעמינות בישרות וביסודות. והכל עפ"י פשוט בלי פילפולים וחידושים. ודיק מאוד בכל רשי' ותוס' להבין מהו מוסף ומה הכוונה. וכמו בנגלה בסוגיות הש"ס ושוו' כן הי' בחסידות, שלמד החסידישע פרשה דהינו תורה אורה וליקוטי תורה על פרשיות השבועו לכ"ק אדמור' הזקן בעיון ועמוקות, וידע אותן על בורין והגה בהן יומם ולילה, ולמד בקול רם ובניגון מיוחד.

לימודו הי' בקול רם ובנגינה נעימה ומיוחדת, ולאדם העומד בחוזץ הי' נדמה כי לומד הוא בחברותא, כאשר הי' מנסה על Tos' עד"מ אמר בקול רם באידיש "איך פארשטיini ניטוי וווערט דיקשי פון טוס' פארענטפערט" וכאשר הבין היטב אמר בקול רם "דער פשוט אין איז איזוי".

כאשר בחרן את הנכדים הראה להם איך לומדים א שטייקעל גمرا ורש"י.

בכתב ה"קבלה" שהעניקו לו בשעתו זקני וחשובי הרבנים מחסידי חב"ד הגאנונים הגדולים המפורסמים: רבי מנחים מענדל דזבראוסקי ז"ל רבי נחום-שמריא' שושנקין ז"ל ורבי זלמן שמעון דבורוקין ז"ל, מצוין כי בקי הנהו בספר תבאות שור "אות בעומק וברוחב" הוא התפרנסם בתור מומחה להעמדת "חלף". חסידים נודעים הקפידו לאכול רק

משחיתתו בגליר יראת
השמים שלו, ללא פשרות,
הן בשחיטה עצמה והן
בבדיקה של אחרת.

בדרכם של חסידים
בדורות שלפניינו עסק
הרביה בלימוד משנהיות,
ותמיד היה מונה משנהיות
על שולחנו, ולמד הרבה
משניות גם בלילה לפני
השינה, (וכמסופר לעיל
על זקנו הרש"ד ז"ל).

הרש"ד עם נכדו - החתן - מודכי שי

בעל שםועה

לאחרי מלחמת עולם השנייה עבר עם ב"ב שי לעיר סמרוקנד שם התקבץ ריכוז גדול של חסידי חב"ד, ושם ארגן את "המלוה מלכה" לכללות אנ"ש, שהייתה ממשיכה להתוועדות חסידית ובמהלכה סייר הרה"ח (הישיש זקן החסידים) מו"ה יהודה חיטריק שליט"א בעל "הרשות דברים" ספרוי חסידים. בהתוועדות אלה מנגן הרש"ד ז"ל ניגון מיוחד שידועו ומזכיריו היו מכנים "ר' שמואל דוד'ס ניגון".
פעילות זאת גרמה לו להנmir פרופיל כדי לhimnu מפגשים בלהי נעים עם ה"כפתורים". הוא התחשפ אפוא קקשיש שנעוז במקל, והציג את עצמו כחמייה של אמא... כך גם הצליח להינצל מגויס לצבא.

ואח"כ כשהגיעו לצרפת (פרימא - פריז) בשנת תש"ז ביקש ממנו הרב החסיד המפורסם פאר החסידים מו"ר ישראל נח בליניצקי ז"ל (בליבוואויטש קראו לו ר' ישראל נח הגadol) לבוא לבתו בכל מוצש"ק כדי בספר ספרוי חסידים, וכן נmarsך בערך עד שנת תשט"ז. היה ידוע מופלג בדבריימי החסידים וספר אותו בדיינות נפלאה בכל פרט ופרט, והיה שגור בפי ספרדים נפלאים, וכאשר היה מספרה הייתה כולם ההרגשה כאילו הדבר קורה עכשו, ובכל שיחת חולין דילוי היה שוחר ספרוי חסידים מכל הדורות. ידוע היה "כפי עליו אפשר לסמור" שהיה

בעל זכרון טוב מאד.

בפאריז התמנה להיות מלמד בחדר, והחדר בתלמיי רוח חסידית עם תורה ויראת שמים, כמו המלמדים החסידיים שמיימים ימימה. כשהגיעו כ"ק אדכוי"ר מה"מ לפגוש את אמו בפראיז בשנת תש"ז, זכה רשות לראותו בפעם הראשונה.

עובדת התפילה - נוסח וקריאה

כל בוקר היה קם מוקדם מאד, לכיה"פ בשעותים וחצי לפני התפילה, כדי ללמד פ' השבוע לעיון, וכן ללמד בשיעור היומי של התניא קדישא, ותהילים כפי שמהולך לימות השבוע (וכל שב"ק אמר כל ספר תהילים לפני התפילה, ובשבת מברכים אמר פעמיים תהילים לפני התפילה, ואח"כ עוד נשאר לו זמן ללמידה) ותורה אוו ליקוטי תורה, ולא יצא מביתו לפנים שישים הינה הנ"ל, ורק אח"כ החל לבהכ"ג להתפלל. וכן נהג גם ביום שנסע למקום רחוק כדי לשחות, אף שנסע מוקדם מאד, היה משיכים הרבה שעות לפני כן כנ"ל, וכן בכל אחר וatter.

אחד מזקני החסידיים יבלחט"א, שהגיע לנחם את המשפחה, התבטה בדרך צחות כי אין מוחל להרש"ד שהיא שכנו לדירה, כי ממש כשלשים שנה "לא נתן לו לשון" דתמיד למד עד מאוחר בלילה ומוקדם מאד בוקר כבר נשמע קולו בתורה והתפילה...

תפילתתו הייתה כמונה מעות, מתון מתון היה מתפלל לפני קומו כאשר מתנקח לחלוtin מכל הסובב אותו, היה נראה עליו איך שהוא מתבונן ומתעמק במילות התפילה, והכל בשילוב נגינה חבדיות עם ניחוח מיוחד, וכן היה יום יום שלשה פעמים ביום, כל תפילה עבודה מיויחדת.

תענווג רוחני הי' להתבונן בתפילתתו של הרש"ד ז"ל. ואפילו כשחללה התפלל באותו האופן, וביטה בפניו את תנועות מילوت התפילה וכו'.

נוסח התפילה היה באופן מיוחד, בלי חזנות אלא נוסח ממש, כל קטע הנוסח שלו, וכן בתפילה חול התפלל כש"ץ עם נוסח בטעם מיוחד.

היה בעל קורא מעולה וקורא בעניות בלתי רגילה כלל, והוא נהג הרבה פעמים כאילו מספר סיפור, שניים רבות היה בעל קורא בשיקון חב"ד בפריז-אוברוולייע.

יר"ש מרבים - עד כדי מסירות נפש משמעות

בחיותו יר"ש מרבים שהוא תנאי ראשון ועקרני בשחיטה, יהיה שוחט מומחה שסכננו היה תמיד חד וחלק להפליא, ועובדת השחיטה וההכנות אליו היו בקדושה ובטהרה של חסידי קמא, לכן רבים מגדולי החסידים הקפידו לאכול אך וرك משחיתתו. ובגלל ריבוי ההידורים והבדיקות וכיו' פיטרו אותו מעבודת השחיטה שלשה פעמים, ורק אחרי הרבה השתדלות חזר לשחוט, אך הוא בשלו, איינו ממהר וכו', ואיינו מפחד כלל, ואף זה היה כל מקור הפרנסה של המשפחה, לא شيئا' ממנו מכנהנו כי הוא זה. ושחט ובדק במתינות... (והעסקים במלאת השחיטה מבנים היטב הכוונה בזה ועד כמה הדבר אינו פשוט כלל).

יראת השדים הצורופה שלו הייתה לשם דבר, לא פחד מאיש, והאמת הייתה תמיד נר לרגליו, מסר נפשו על קווצו של יו"ד ועל כל תג ותג ממנהגי חסידים.

הקפdetו על שמירת שבת הגעה עד כדי מסירות נפש ממש, כאשר ביום הקשיים שעברו על יהודות לMBERG (שם הגע אז מסמוךレンג) בה התגורר איז, והיה מצב של פיקוח נפש כפשוטו, ונאלצו לבסוף עם הרכבת שנשעה מלובב-לMBERG עד גבול פולני בעיצומה של שבת חדש, וזאת הייתה אז הרכבת האחרונה כדי לבסוף מריםיה, והתירו כל הרבניים לנסוע בשב"ק משום פקו"ג, התעקש הוא ז"ל וסירב בתוקף לנסוע בשבת, ופעל גם על ידיו יבלח"ט הרה"ח ר' דוד חן שליט"א שלא יסע בשב"ק, ומיד אחריו הבדלה יצא מביתו ובארוח ניסי הגע עד לבית הנתיבות מאחורי

ר' שמואל דוד תוקע בשופר

ר' שמואל דוד, מביל בדירתו שבובורויליע, פריז
חולים בצערת מדבקת ר' ל והיה מכניסם לבתו ולא היסס כלל, וכן הרבה
להת מתן בסתר, בביתו הייתה תמיד קופה גדולה מאד ועליה כתוב פתק
”מתן בסתר” ולא ידעו לאן זה מיועד.

• • •

אחד ממוקוביו שהיה נכנס לבתו תמיד ודיבר בהפלאה על ההכנסת
אורחים שבבית, וכן כיצד דאג תמיד שבית הכנסת באבערועליע יהיה
מקום נוח לתפילה, ושתמיד יהיה מניין לתפילות, סיפור:

פעם אחת בלילה הושענא הרבה, כשנוהגים להיות ערים ולומר תהלים,
התנצל אותו מקורב מלכט מבית הכנסת. לפעת קיבל טלפון
מרש"ד ואומרו ”נו!” (תווך כדי אמרית תהלים), וממשיך באמירת תהלים
ואומר ”נו” כמה פעמים. אחרי ששמעו זאת מספר פעמים הוא הבין את
ה”מוסר” והחליט לлечת לבית הכנסת, כשהגיעה לבית הכנסת ואומר תהלים
יחד עם הרש"ד, והוא נתעורר בתהעוררות עצומה, עד שמרגש זאת עד
היום הזה!

סיפור אחר סופר, שפעם אחת לא היו כהנים בבית הכנסת של
באבערועליע בראש השנה, והלך הרש"ד מהלך ב’ שעות לבית הכנסת אחר

העיר, והתברך לבסוף
שהירע נס מופלא
והרכבת נשאה עומדת
מסיבה בלתי נודעת
עד צאת השבת אליו
ממתיינה... וב”ה רכבת
זו הצליחה לעبور את
הגבול.

וכן שאר המצוות
עשה עד כדי מסירות
נפש, כמו עד”מ מצות
הכנסת אורחים שקיים
בהידור ובכואר פניו,
וכאשר היה בסמרקנד,
בימים בהם היו שם אנשים
חולמים בצרעת מדבקת ר' ל והיה מכניסם לבתו ולא היסס כלל, וכן הרבה
להת מתן בסתר, בביתו הייתה תמיד קופה גדולה מאד ועליה כתוב פתק
”מתן בסתר” ולא ידעו לאן זה מיועד.

דוד החתן, הרה"ח ר' יצחק בליעוב,
בחכנת ספר תורה לעלייו נשמתו הסבא והסבתא

כדי שלאר להפסיק
נשיות כפים, מבלתי
להתחשב בחילישותו.

סוף ימי

בשנים האחרונות
סבל מבעיות בריאות
קשות, ואושפז פעמים
רבות בבית הרפואה.
גם בבית הרפואה
המשיך בהנחותיו
החסידות, וכאשר
הביאו לו פעם לשמעו
קלותות משיחות הרב,
הגביב בהתרגשות
ושמחה עצומה.

למרות מצבו הקשה, דאג תמיד לעודד את בני המשפחה ולנסוך
בhem תקווה וביטחון. תמיד מצא מילה טובה לנכדים שנכנסו אליו,
והפיית בהם רוח חיים ושמחה.

זמן קצר לפני פטירתו רצו הרופאים לקצץ בזקנו לאורך טיפולים
רפואיים. לאחר התיעצות עם רבנים, הביעה המשפחה את הסכמתה.
לפועל, עוזר לו השית' לשומר על הדיקנא קדישא, וברגעו האחרון מצאו
הרופאים פתרון שאפשר להם להשאיר את הזקן בשלימוטו.

לאחר יותר משמונה שנים של סבל, בהן טיפול בו זוגתו ע"ה
במסירות אין קץ, למורת מצבה הבריאות הקשה - נלב"ע בערב שבת
קדושים, י"ד שבט תשס"ג. ברגעיו האחרונים ועלמא דין הספרקו בני
משפחתו להניח איתה תפילן ולומר קריאת שמע ו"יחי אדוננו".

קהל רב של חסידים ואנשי מעשה שראו בו חסיד מופלא משרדי
דור החסידים שלפנינו, דמות מופת של חסיד אמת י"ש מרבים עובד

תמונה משפחתייה, משפחת בעלינוו מורחבת

ה' במסירות נפש, ליווהו למנוחתו ונטמן בבית החיים בארץ'ב סמוך
ונראה לציון הק', בערב שב'ק אחרי חצות.

.ת.ג.צ.ב.ה.

צאצאי

זכה רבי שמואל-דוד והנitchה דור מפואר של גדולי תורה וחסידות, בניו:
הगאון רבי מרדכי בעלינוו שליט"א אב"ד ועד רבני ליבאוויטש צרפת
והגאון רבי יצחק בעלינוו שליט"א מחשובי הרבנים במיילאנו. נכדיו
מכהנים בקדוש כרבנים, שלוחי-קדושים, מרבייצי תורה וממחנכים, הממשיכים
את דרכו לשם לתפארת ולתהילה, ובנותיו מרת ביילא בראנשטיין, מרת
חנה מרוזוב ומרת פרומא בעלינוו, המתעסקות בחינוך והפצת המעינות
חוזה.

הרבנית מרת חוּה בָּעַלְנָאוּ ע"ה

- יחסה ותולדות חייה של סבתו של החתן -

אמי, מרת חוות בלנווב נולדה בעיר יינוגראד להוריה הרב ירחליאל וחנה גולדשטיינט. אביה היה רבה של יינוגראד הסמוכה לקייב. הוא שירת את קהילתנו בנאמנות בתפקידים מגוונים: שוחט, מוהל וחוזן. הוא ביצעה את תפקידיו בהתלהבות חסידית אופיינית.

МОВАН שבטפקידים אלו, הוא היה החשוב הראשון בכל עניין של דת והדלות. פעמים רבות הצמידו לו מעקבים. פעם אחת אף נתפס בשל עלילה שהועלה עלייו, ונזרק למרותף של הנ.ק.ו.ד. אחת מבנותיו, חייקה, החתימה את כל בני העיר על עצומה לשחררו כדי להוציא את חפותו. בסופה של דבר שוחרר, אך מצב בריאותו התדרדר והוא חלה בדלקת ריאות.

אםא הייתה בת למשפחה מרובת ילדים, תשיעית מתוך עשרה. את השואה האומה שרצה רק היא ואחיה, יהיאל מיכל, שניצל בזכות תושייתו של האבא. זה דיבן אותו לעזוב את רוסיה כבר בהיותו עלם כבן שמונה עשרה בלבד. הוא ברוח דרך רומניה לארץ ישראל, שם השתקע בעיר חדרה.

אף על פי שבנות ילדותה הייתה חוק קומוניסטי, שככל ילד חייב ללימוד בבית הספר הממשלתי, מכל מקום, בהוראת אביה נשאהה ללימוד בבית. אביה שכר מורה פרטיא שלמדו קרוא וכותב, חשבון, ואת השפה הרוסית.اما ידעה היטב רוסית, דבר שבא לה לעזור רב בשנותיה המאוחרות, בקרוב עולים מروسיה לחוי תורה ומצוות. כשהיתה יוצאת לרוחב בתורו לצדיה, היו העוברים והשבים לועגים לה: "הנה חוה, בת הרוב שלא לומדת בבית הספר".

הקפדה מיוחדת הייתה לה בקיום מצוות כבוד הוריהם. בלילות, כאשר אביה היה לומד עד השעות הקטנות של הלילה, הייתה נשאותה ערעה עד שהיא מפסיק את לימודו, אז הייתה מסיימת לו לחולץ את מגפיו ומcinה עבورو מים לניטילת ידיים, ומכסה אותו.

היא גדלה בבית של יראת שמיים; ההורים היו זרים בכל עניין של מצווה והלכה. פעמים רבות שמענו ממנה על חג הפסח, למשל, כיצד הם היו מכשירים את הריחיים; כיצד בני המשפחה התכוונו לאפיית מצות שמורה. בערב פסח, אחר החזות, כאשר ברוב בתיהם ישראל כבר עסקו בבישול מאכל ה חג,اما ואחוותיה עמלו באפיית מצות המזוודה שישמשו לקערתليل הסדר.

את ההקפדה היותר שאמא נהגה כל השנים, סביבה מנהgni הפסח, קיבלה בבית אביה. כך נזהרה מאוד בעניין "שרואה" עד ימיה האחרונים, גם כאשר אכילת מצה יבשה קשתה עליה.

כך חג הפסח, וכך גם שמירת שבת. מובן שיום זה היה קדוש בבית משפחתי גולדשטייט. גם בזמןים הקשים ביותר,اما נזהרה מותוק מסירות נפש על שמירת שבת כהלכה, כדת וכדין. היא הייתה מוכנה לקבל את השבת מבعد יום, והכנסה את השבת עוד בטרם הזמן.

פעם, כשהייתה ילדה קטנה, נסעה לבקר את סבה וסבתה שהתגוררו בעיר זווינאגראדקה. העגלון הוריד כל נסע ליד ביתו. בחוץ היה קר במיוחד, וערמות גדלות של שלג נערכו בדרכים. אמא הסתכלה השמיימה והבינה שהזמן מתאוחר. היא פחדה שהוא לא תגיע לבית סבה בטרם הדלקת נרות. היא בקשה אפוא מהעגלון להוריד אותה כדי שתוכל ללכת רגלית את שאר הדרך, אך העגלון סירב בשל האחריות. היא פרצה בבכי מוך שהצלחה לרך את לבו של העגלון, והוא עצר ונתן לה לדודת. הילדה הקטנה החלה אפוא לרווח בכל כוחה לבית הסבא, שם הספיקה עוד לראות את סבתא טומנת את החמינו לפני הדלקת נרות. כך הספיקה להדליק נר שבת בזמן...

גם עשרות שנים לאחר מכן, הייתה אומרת לנו, כי היא זוכה למנה כפולה של כוחות מדי ערב שבת.

פעם, כשהלכה עם אחד הילדים לדופא, ביום שישי, הבדיקה לפטע כי תאחר להגיע הביתה לפני שבת. היא פנתה אפוא להקב"ה בבקשת שישמור אותה מחילול שבת. פתאות הבדיקה בתחום הרכבות מזדקרת מולה. הם נכנסו אפוא לרכיבת והספיקו להגיע הביתה לפני הדלקת נרות. כך בכנסית שבת וכרגע במנגנון השבת קודש, אלה היו קדושים אצלם. בשנותיה המאוחרות, החליטו בני משפחתה שלא להזכיר צ'ולנט לשבת קייזית מהబילה. באותו לילה ראתה את אביה בחולם כשהוא ניגש לכיריים, אל המקום בו היה הצ'ולנט מונח בדרך כלל. על פניו היה נראה כי הוא אינו מroeץ בעיל. בשבת הבאה, סייר הצ'ולנט עד ממקום הקבוע. בליל שבת ראתה שוב את אביה בחולם, כשחיך של שבעות-רצון על פניו...

ב לג בעומר תרצ"ו, נישאה לרבי שמואל דוד בלינוב, מקליימוביין. אחר נישואיה התגוררו בני הזוג בקליימוביין, סמוך למקום מגורי חמייה וחמותה. במשך תקופה ארוכה התקשו בפרנסה, ובעלת השair אותה בקליימוביין עם שני עולמים, יצא למוסקבה בחיפוש אחר פרנסה מתאימה. רק כמה חודשים לאחר מכן מכך הגיעו והצטרפה לבעלת - צעד שהתרברר לאחר מכן כהצלת חיים. שכן הנאצים טבחו את כל יהודי קלימוביין, והקהילה כולה נכחדה.

מרת חוה ובעלה ר' שמואל דוד, בחתונת נכדם

בימי המלחמה נדדו, כמו עוד רבעות, והגיעו עד לסמורנד. בתקופה זו קלטה סמורנד חסידים רבים שנמלטו בעור נפשם מאיזורי הקרים. במקומות התגבשה קהילה חב"דיyah, למרות הרעב והמגפות הקשים שהשרדו בעיר.

המצב הכלכלי היה בכיר ערע. הרוב התפיטו, ואמא נאלצה למכור את כל שמלוותיה - פרט לאחת וחידה - על מנת לרכוש מזון. כלليلת כיבסה את אותה שמלה כדי שהיא תוכל ללבשה, נקיה ומוגהצת ביום המחרת.

הליות מצאו אותה עומדת בתורות האין סופיים כדי להביא 'לייפוישקה', ככר לחם לפיה הטף. פעם הגתה מתכוון "גורומה" לגיון את הסעודה החדונית: 'מרק לייפוישקה' - הכנת המرك לאי הייתה מסובכת כלל ועיקר: מניחים חתיכות לחם במים חמימים, והנה מרק לתפארת! היא נהגה לומר לעצמה שכאשר הרעב ייפסק, היא תכין את המרק הזה כל יום!

בספרה לנו מזכרותן חייה הסוערים, כאשר הגיעה לקטע זהה בסיפור חייה, נהגה לפרק בצחוך בריא ומשוחרר.

לאחר זמן לא רב, שינתה הממשלה את שיטת חלוקת הלוחם. האזרחים עברו אפוא לשימוש בתלושים שחולקו על פי מספר הנפשות בבית.

מרת חוה בילינוב עם בתה פרומא, אם החתן

اما, שעז רצונה לזכות בתולשים נוספים כדי להגדיל את מכסת המזון הצעום, צירפה את שם חמותה לרשותם בני המשפחה. הבעה החלה כאשר גם גיסתה כתבה את אמה בטופס משללה, והמומנים גילו זאת.اما נחרדה לחומרת העונש הצפוי לה.

באותו לילה ראתה בחלומה את אביה ע"ה אומר לה: 'באתי לחתת אותך'.اما, שהבינה שנותחנה הגזירה, החלה לבכות ושאלה מה יהיה עם הילדים הקטנים. האבא חשב לרגע ואמר:

ונן, נראה.اما הבינה שהוא יפעל במרומיים לבטל את גזר הדין.

לאחרת פנה אליה מנהל הבניין והציע לה לרשום את הבabboiska (הסבתא, חמותה) בספר בו רשומים דייריו הבנין. זמן קצר יותר לאחר מכן הגיעו נציגי ועדת המஸלה לביקורת. "אייפה הבabboiska?" דרשו לדעת.اما הגישה את ספר הדיירים, והם ראו שהיא רשומה כחוק.

כן, הרישום תקין אבל היכן הבabboiska בעצמה?

اما השיבה שהיא מאושפצת כרגע. הנס אירע, והם האמינו לה...

במרוצת הזמןاما מצאה משרה בבית הרפואה, בעבודה עם ילדים שחלו בדיזנטריה. היא הצעינה בעבודתה ויכלה לפרנס את המשפחה. לא עברה תקופה ארוכה, וניסה ר' מיכל גולדשטייט הצעה לה לעשות הסבת מקצוע - ארגנת גרבאים. כאן נוצרה בעיה בלתי צפוייה: החוק הרוסי לא מאפשר עציבת משרה ממשלתית אם המנהלים רצוו שתתמשך לעבוד. היא החליטה לגורם להם לרצות את עזיבתה. היא החלה אפוא להתרשם בעבודות הניקיון, והם אכן שיחררו לנפשה. מיד לאחר מכן קנתה מכונית ארגנה, שכרה פועל והחלה למכור את תוכרתה.

ב סיום המלחמה, בשנת תש"ו, רוב מנין של חסידי חב"ד הגיעו אל העיר ליבורג (לובוב) שם נקרתה לידם הזרמנות פז לעזוב את עמק הבכא. כולם הצעידו בדרוכיהם פולנים מזוייפים.

לאחר נזודים הגיעו לצרפת, שם שוכנו בבניין "פרימה" של הגוינט ולאחר מכן במבנה "מודרן". משפחתו קיבלה שני חדרים - האחד בקומת השלישית והשני בקומת הרביעית. לכל הדירים היה מטבח אחד משותף. תנאי החיים היו קשים; לא היה קל לבשל במטבח משותף. אמא תמיד ניסתה לרצות את כולן ולא היססה להתקפל' למען השלום. אם הקרים לא התפנו עברה בזמן שנבקע, היא פשוט התרחקה מהמטבח וחזרה מאוחר יותר. היא התייחסה לכל אחד בכבוד, בדרך ארץ ובונעם.

רבים מהפלייטים הגיעו חסרי כל. לרבים מהם לא הייתה עבודה, והמצב הכלכלי היה קשה מושווה. רבים מהם נעזרו בהלוואות, אך אמא סירבה להינות מהלוואה בהסבירה: 'אם אני לוקחת הלואה, אני מחויבת להחזיר, ואני יודעת שאין לי מאיפה להחזיר, אין אף אוכל לקחת הלואה?' ובכל אופן, אף פעם לא חשו עוני.

בסוף דבר, אמא שכנה את אבא לנסוע לאירלנד עם קבוצה של שוחטים חב"דים, וללמוד שם את מלאכת הזビיה. זמן מה לאחר מכן, ר' נפתלי יוניק היגר לנדקה והוא הגיע לאבא את מקומו. באותו יום המשחטה לא הייתה נפרדת לשחיטת ליבאוייטש, והשחיטה התנהלה תחת פיקוח רבנים יוצאי הונגראיה. אבא היסס אם לקבל על עצמו את התפקיד, שכן הם דרשו שהנגים תנגןנה במנגנים מסוימים שלהם. אמא מצדה, לא היססה כלל. אם צרכים להתנהג בחומרות שלהם, אז עושים את זה, העיקר לסייע לאבא להתקבל בשוחות.

ביתנו בצרפת היה פשוט וצנוע. הריהוט היה דל, ואמא השתמש לאורך ימים במיטות שקיבלה מהגויינט כאשר הגיעו כפליטים. היא לא מצאה לנכון לשדרג אותן בזוג מיטות חדשות יותר. למרות הפשטות, הבית תמיד היה נקי ומוסדר, ובטעם טוב.

לצד מחויבותה בניהול משק הבית, אמא לעולם לא התרשלה בהתחייבות שלא לتورה, תפילה ומצוות.

מרות חוה (משמאל) בהתועדות נשית בפארדי, ובנותיה בילא וחנה

אםَا הייתה אשת חיל אמיתית, במלוא מובן המילה. תמיד היה אוכל מבושל וטעים, הבית היה מטופת, והאוירה הייתה מקסימה. את כספה היא נהגה לחלק לילדים ולנכדים. פעמים תכופות שלחה לידי חבילות מזון גדולות, או בגדים לכל ננד עלי פי צרכיו העונה, שלא נדבר על סיוע כלכלי שבוני. עונג מיוחד היה לה לזכור אירוחים חגיגיים כגון ימי הולידת, נסיעה לקעמפּ וכל סיבה חגיגית אחרת. היא לא הפסידה הזדמנות אחת לשמה את לבבם של ילדיה.

בראש סדר עדיפיותה היה לימוד התורה. תמיד עודדה את בנייה להתמיד בלימוד, בהבטיחה שזה יועיל להם בזיה ובעבא.

היא עצמה הייתה דוגמה נאותה, בכך שתמיד החזיקה סידור בידה. ככה הכרנו אותה. סדר יומה החיסידי כלל שלושת התפילות, חת"ת ורמב"ם, ואמרית תהילים בשופי. מאביה למדה את החשיבות בלימוד משניות, ונעה ללמידה משניות לזכות בני המשפחה. למרות החסר בחינוך תורני פורמלי, היה לה ידע מקיים בתורה, ושמרה על מצוות בקפידה.

היא ואבָּא היו בעלי צדקה ובורות. מפליא היה לראות אותה נותנת צדקה מתוך חיות אמיתית.

מרת חוה ע"ה, עם נכדה מוטעלא ש'

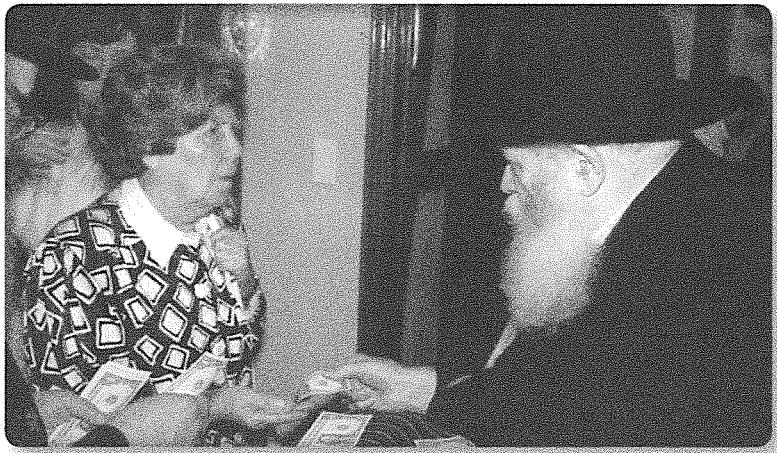
פעם הגיעו "משולח" לדלת ביתה. אבא נעדן באותו עת מהבית, ואמא שאלת אותו כמה בעלה נהוג לתרום? הוא נקב בסכום גדול במיוחד, והוא הוזרזה לתרום לו את הסכום המדויק בשמחה גלויה.

אורחים הרגינו אצל אמא בני בית מכם. ואוכל לעלום לא חסר; תמיד הכינה כמות גדולה שמא יגיע אורה. הכנסת אורחים זו הייתה בדומה כבר ברוסיה, כאשר אבא היה מביא אורחים, כולל מצורעים ל"ע, ואמא התגאה בכך שהיא החיתה את נפשם במצון.

אםא קיבלה כל אחד בסבר פנים יפות, והייתה בה סבלנות כלפי כל אחד. היא ידעה להכיר טוב ולהודות לכל מי שטרח עבורה. היא הצעירה בצדיעות בלבוש ובדברים, והייתה דוגמא חייה של אישה חסידית.

א מא הייתה קשורה בכל נימci לבה ונפשה לרבי מלך המשיח. היא דאגה לקיים כל הוראה של הרבי מיד, ובאופן הטוב ביותר. היא ציפתה להתגלותו בכל יום, כל היום, מתוך אמונה פשוטה בדבריו.

מיד כשהגיעה המשפחה לפאריז, אמא החלה לכתוב לרבי. באותו יום, כתיבה לרבי מלך המשיח על ידי אשה לא היה חיזיון נפוץ, אבל

מורת חוה במעמד חלוות דולרים ע"י "ק אדמו"ר מלך המשיח

ההתקשרות של אמא הייתה חזקה ו-absolutist.

AIRU מקרה מצער, שאבא לימד מישחו שחיטה. לאחר מכן, התלמיד מצא לנכון לנשל את אבא ממכשנתו, והשיג את גבולו. אבא נשבר לחלווטין. אמא לא נשברה, אלא פעלה! היא לקחה עט ודף וישבה לכתוב לרבי את כל העניין. תשובהתו הקדושה של הרבי לא אחירה לבוא - הוא ביקש שככל אחד מהצדדים יבחר לו רב, ושני הרבנים יבחרו עוד אחד, וביחד יבררו את הנושא ויגיעו לפסק דין (זבל"א). הרבי אף ביקש לקבל את פסק הדין. בסופו של תהליך חזר אבא למשרטטו והכל בא על מקומו בשלום.

בכל פעם שאמא הגיעה לאורה"ב, זכתה להיות ב'יחידות' אצל הרבי, ואף זכתה שהרבבי יתעניין בכל פרט ופרט בחיה.

פעם, לפני שלושים שנה בערך, התנפחה רגלה. הרופא איבחן דלקת-שורשה ברגלה, וטען כי עליה להתאשפז. היא פנתה לרבי, והרבי שלחה לד"ר זיגסון ע"ה. היה ברור לכולם, כי כאשר הרבי הפנה מישחו לד"ר זיגסון, זה היה סימן טוב - הפיתרון והרפואה היו קרובים... ד"ר זיגסון איבחן שהיא פשוט נעה ע"י עכבייש, וכן הרפואה הייתה קרובה ומיהירה...

פעם, ב'יחידות', ההורים שאלו את הרבי אם הם יכולים לבוא לנור

חתן עבר בחלוקת דולרים אצל הרבי

באהה"ב כדי להיות קרובים לילדיהם ולנכדים. הרבי הויל לענות: "כשהבעל יצא לפנסיה מעבודת השחריטה, אז תוכלו להשתקע באמריקה".

במעמד הקדוש של חלוקת דולרים, אמא זכתה לקבל יחס מיוחד מהרבי מה"מ. פעמים רבים זכתה לקבל מידו הקדושה שני דולרים, כאשר רוב הקהלה קיבל דולר אחד בלבד.

פעם אחת ניגשה אמא לקבל דולר עם נכדה - החתן - מוטעלע, שעבר לפניה. הרבי קרא לו בחזרה, ושאל את אמא: "דאס איז איינער אייניקיל? איר זאלט האבען פון אייהם א סאך אידישע חסידישע נחת" (זה נכון?) שיהיה לך רוב נחת חסידי ממנו).

כאשר הרבי יצא עם "מבצע יום הולדת", מיהרה לקיים את ההוראה, והכינה התועדות. כל מילה של הרבי הייתה יקרה לה מאוד.

האדמו"ר מצירונוביל עם דוד החותן, הרה"ג מרדכי בעלינאו, אב"ד ליבאואויטש בפארז'

הרבי הורה לאמא להשתתף בפעילות של נשי חב"ד. אמא השיבה לרבי כי היא אכן משתתפת, אבל מרגישה שלא ניחונה במספיק "חושים" לכך. הרבי ענה לה: "בקשר למה שכותבת שאין לה את החושים המתאימים, ברורו שזה איננו לך; כי כל יהודי, איש ואישה,مسؤولים להפין יהדותם. במיוחד אלו שגדלו בין חסידים ומסרו את נפשם שם, וזה נותן להם זכות מיוחדת וברכה. וכל זה יعتمد לך ולבעליך, לבשר בשורות טובות על כל הנ"ל" (תרגום חופשי ללא אחריות כלל).

כמו נחת היה לאמא בשנים מאוחרות יותר, כשהייתה בתגורה בקריאון הייטס, החל משנת תשנ"ח, כאשר ראתה את ילדיה ונכדיה עוסקים בענייני הרב מה"מ. תמיד היה לה חשוב לדעת אם הצלחנו לחלק את כל החומר שלקחנו אותנו למבצעים. למרות גילה המבוגר, נהגה להזכיר את כל צרכי השבת לבדה, כדי לאפשר לילדים לצאת למבצעים מדי יום שישי.

כל המבצעים היו יקרים וקרובים ללבה, אבל גולת הכותמת - כיה לאשה חסידית כדוגמתה - היה כМОבן מבצע משית.

מצב בריאותה הלך והתדרדר מדי פעם. אמא חשה, בתור ברת דעת, את העומד בפניה, והחללה להchein אותנו לבאות. למרות

מרת חוה, עם בתה פורומה, אם החתן, בבר מצווה של החתן - מרדכי שי
מיימי: הדודה של החתן, שיניא רבקה בלינוב

בריאותה הלא-תקינה וחולשתה, רוחה ומוחה פעלו ביתר שאת. מפליא
ביויר מה עמד בראש מעיינותיה - הדאגה לילדייה לאחר מאה-ועשורים.
היא חרדה כיצד ילדיה יסתדרו לאחר שלא תהיה אתם בגוף גשמי. כל כך
אופייני למי שהdagנה לילדיה קדמה לדאגה לעצמה.

היה זה בחג הסוכות. אמא הייתה באמצע התפילה, לפני "ברוך שאמר",
כאשר שמננו לב שימושו לא תקין. אירגון 'הצלחה' נענה מיד לקריאתנו,
והסיעו אותה לבית הרפואה. ומה הפרע לאמא יותר מכל באותו שעיה?
שהיא אחזה לפני 'ברוך שאמר' ולא נתנו לה לסיים את התפילה...

כל דבר הינו בהשגה פרטית. המיללים האחוריונות שאמא אמרה באותה
תפילה לפני שנלקחה לבית רפואה, היו "השיר והשבח לח' עולמים". כמו
זה אפיין את אמא - שיר ושבח! כל כך אפיין אותה, אמא לא רק התענגה
על נגינה, אלא הייתה עצמה שרה, וכאשר ניגנה ראיינו במושך שהיא
נמצאת בעולם אחר למורי. היא הייתה שרה בקול חזק "אל שון זיין די
גאולה, ואיך קולה הי' עולה בנגינה" "משיח זאל שון קומען".

מרת חוה בלינוב עם נכדה – החתן – מרדכי שי,
בשמחת הבר מצווה שלו

דורות של חסידים, יראי שמים ולמדנים, חיללים בצבא הרבי מלך המשיח.
רבים מהם משמשים כשלוחים, בניינים ומחנכים חסידיים.
תקוותנו שישיפור חייה ישמש מקור השורה ועידוד לתוספת היוזק
האמונה בה' ובתורתנו, ברבי מלך המשיח ובנבואותיו, וחיזוק לדור הבא עד
בבית משיח צדקנו מי"ד ממ"ש.

בימיה האחרונים

לפני שאושפזה לקראת טיפול שמכנו לא קמה, אמא זימנה כל אחת מבנותיהונישקהאותנו. רק מאוחר יותר הבנו שהייתה זו הפרידה, בזוגמת יעקב אבינו לילדיו ונכדיו לפני פרידתו.

לפני כל טיפול רפואי אמרה "יחי" בתעכומות נפש, זה עזר להסתמוך עם הבאות. לפני הטיפול האחנון אמרה "יחי" כדרכה, ואלו היו מילוטיה האחרונות.

• • •

اما זכתה לדור ישרים מבורך, חסידיישע נחת במלוא מובן המילה. זכתה להעמיד שלושה

שיר בחרוזים

אודות חיים המופלאים של הסבא והסבתא של החתן

מאת: הדודות של החתן

1

היום באו להשתתף בשמחת חתן וכלה
מכירים וידידים ובני המשפחה
ידעו שmag'anim ג' דורות מלמעלה
לברך את הזוג בגין' ר' מעתה ולהלאה
אכן נמצאים אתנו הסבא והסבתא היקרם
ומאהחים לחתן והכלה חיים מאושרים
האבא ר' שמואל דוד מצאצאי אחיו של אדמור' הזקן
האם מרת חווה מצאצאי "מאטעל עדר דיין"
צדיק בעל מופת מיוחד במיונו
והחתן זכה לשאת את שמו
הסבא מצד האבא שמו הרה"ת ר' אברהם אשר
ענינו ושפלו רוחת, חיכה לו הרב היירי"ץ עם המאמר
הסבא מצד אמא, הרה"ץ ר' ירוחמיאל עדר רב, רבה של וינוגראד
ושימש כשותט ומזהל מן הצד

2

גוז של חסידים צדים וקדושים
מסרו את נפשם והראו את דרך תורה חיים לצאצאים.
ההורים נשארו גלמודים
ובכמו ידיהם הקכו דור שרים
קיבלו באהבה את היסורים,
ובלבך שיהיה לך טוב לבנות ולבניים
באמת, חסיד אף פעם לא בלבד
כי הרבינו אותו על כל שעל וצדע,
הם ניצלו מהשואה
ונשארו חזקים באמונה הטהורה

הבא למד תורה (נגלה וחסידות) בשופי
שמעו את קולו מוקדם בבורקן כאילו שולם עם השני
הרבה בתפילהתו שעות ארכות
היה בעל קורא מדויק וקורא במתיקות
תמיד החזק תנחים בידו
פעמים אין ספור סיים את כלו
לה' יתברך שפרק את שיחו
ולרבי מה"מ היה קשרו בכל לבו.

3

כאשר הגרו הפליטים מروسיה
הגינו לפrix עיר הבירה
המא אשת חייל עודדה את בעלה
שימלד את מלאכת השחיטה
הבא עשה את מלאכתו לשם
ולא כדי להתעשר ממנה
וככה לעלה מ-40 שנה
זכה לכשרות מיוחדת במינה
ההורם הדרו מאוד במנחות ובמצאות
ושמירות השבת הייתה בסדר עדיפויות
המא הקדימה להדלק את הנרות
היא ידעה ששבת קודש מביאה את כל הברכות
היא חיכתה לשבת והשבת לא הייתה צריכה לחכotta עליה
הנרות האירו את פניה
ובתחינה ביקשה עברו בניה ובנותיה
ועבר כל ישראל כל טוב אלה

4

בערב שבת קיבלה כוחות אפיקו לעת זקנתה
להכין סעודה שלימה עבור אוחחים ובני ביתה
חסיד צרייך להיות מסודר
ידעוע הטוב הדבר
המא ידעה איך להתארן
וכל דרכיה היו מלא חן
והבא למד אותנו "א חסידישע" ובכן

מה "לא" ומה "כן"
האם האסתדרה היטב עם ההוצאה
והבא נתן לה מקום בשמחה
אף פעם לא הסכימה לקבל הלואת
כי מאין לי להחזיר הייתה מהשbetaה
הבית היה צנע יפה ומוסדר
וב"ה לא חסר לנו דבר

5

רביה מה"מ הייתה מקושרת בכל נימי נפשה
כתבה אליו עוד בימי צערותה
פנתה אליו תכופות
בשביל עזות וברכות
כל מילה של הרבי הייתה יקרה
וביצעה במסירות כל הוראה
יום יום למזה חת"ת רמב"ם ותניא
ומשניות בשוביל כל אלה שאיבדה,
ksamבעץ يوم הולדת אליה הגיע
חגגה בפאר יום הולדתה,
כשיצאה איתנו כחילת למבצעים
רצחה שנחלה את כל הדפים
דאגה מאוד עבורנו
וחיכתה כל רגע למשיח צדקנו.
זכתה לקבל הרבה Dolairim
ופעם כשהעבירה עם אחד הנכבדים
אמר הרבי: "AIR זאלט האבן פון עם אסאך אידישע אונן חסידישע נחת"
זה החתן מווטי שי' שמתחנן כתעת בשעה טוביה ומוצלחת

6

כל לילה היא חכתה לאביה
כי למד עד מאוחר תורה
לאחר שליפה מגפי, כסתה אותו ונגעלו ואסר הכינה
הלכה לישון לבדה קמעה
בזכות מצות כבוד אב ואם בה הצעינה
- האמונה שנשארה בחיים היחידה מכל אחיה

7

התפללה בכונה עצומה
וגם באמירת תהילים הרבתה
זכרים אותה עם הסידור ביד
וביקשה על מישיח שיבוא מיד

8

למשפחה הייתה מאד מסורה
כל אחד מעתנו קיבל מנה כפולת
בני בנים בני גם דאגה לנכדים
ואבא מאד חיבב את הקטנים
קנתה בגדים עבור כל אחד ולכל עונה
ואיך נהנה מזה בעלה
לכל אחד דברה באהבה
כל אחד הרגש שהוא "מיוחס" שלו
פייה פתחה בחכמה
חכמת חיים אמא למדה
בין שמאל לيمין הבחינה
חינוך מעולה והדרכה טובת נתנה.
חזקת הבנים למדוד תורה
באמורה יהיה לכם טוב בזה ובבאה
והם שמעו ל科尔 אמא
והיא הייתה אתם גאה

9

ההורים היו בעלי צדקה גדולים
וחיבבו מאוד את מצוות הכנסת אורחים
הבית היה פתוח לרוחה
אבא הביא אורחים אפילו בעת המלחמה
אף על פי שהיא רעב והוא בעלי מחלה
מי שהיה רעב תמיד שבע ושם יצא
האוכל של אמא היה טעים, וננתנה בשפע
כמו אצל הספר של כלבא שבוע
אמא דאגה לכל הנצרכים,

וקיימה בהידור מצות ביקור חולים
ההורים פתחו את ידם לנזקים
טרחו בגופם נפשם וממוןם עבור הבנות והבניים
ובני בני הרי הם לבנים
ולכן מגיע להם כפל כפליים
אין בעולם כאלה הוריהם
”חבל על דאבדין ולא משתכחין“

10

הבא ארגן סעודות מלאוה מלכה
בצՐפת עם זקנינו אנ”ש וגמ ברוסיה
סיפר סייפור חסדים בד”קנות נפלאה
ובסיום שרנו ניגון על שמו ”רב' שמואל דוד ניגון“ שהביע תקווה ושמחה
הרבי הדגיש את עניין השירה
בתור הכנה לגאולה השלימה
לאמא היה קול נדר
ואהבה מאד לשיר
ובקטע של ”משיח זאל שווין קומען“ קולו הגביר
בוואו נצטרף והקול יהיה אדייר
והרבי מה”מ כבר יתגלה
ואז ברכנה לירושלים כלנו נעלאה.

11

מה זרעו בחיים אף הוא בחיים
בכל קצוי תבל צאצאים שלוחים
להתגלות של הרבי מה”מ אנו מוחכים
והו יקבע את כל הנידחים
ואז נזכה לתחיית המתים
ונרוץ לקבל את פניהם כדושים

’חי אדמור‘ מה”מ שליט“א

הרבענית מרת בעשא (בתاي) רייןיצ' ע"ה

- יחסה ותולדות חייה של סבתה של הכללה -

שרשים של התקשרות

בעשא (בתאי) רייןיצ' ע"ה נולדה ב-ט' אלול תרכ"ט בירושלים להוריה - הרה"ח שמואל חיים וויכבד פעלע ע"ה קובלקין וגדלה ב"בטי מחסה" שבעיר העתיקה.

אביה היה מהצדדי אדמו"ר הרשב"ב ואדמו"ר הריע"ץ, והוא ה"י מלמד תניא בבתי הכנסת השונים בירושלים וקיבל על כך עידוד רב מהרבבי.

הם היו גרים בקרבת הכותל המערבי, בכל שבת, בעונת החורף, היה אביה עומד ומחלק תה חם לאנשים שבאו להעтир תפילה, ובקיים הגיעו להם מים קרים לרווחה.

בתיה תמיד ספירה, שלמרות שלא היה להם כמעט מה לאכול, היה אביה בכל מוצאי שבת, מוציא חתיכת דג מלאה ופروسת לחם ומוקפיד לעורו את הסעודה לכבוד דוד מלכא משיחא - "מלוח מלכה" כיאה וכיאות.

בהתויה בת שש התीימה מאביה, ואמה הכניסה את ילדיה לבית יתומים חרדי, כיוון שלא יכולת לשאת את עול משפחתה לבדה.

בגיל שבע עשרה נשאה לה"ח יוסף זאב שיחי רייןץ יחד הקימו את ביתם ב"בתי אונגרין" שבירושלים.

שמחה תמידית

תמיד שפעה שמחה והשפעה על האחרים להיות אף הם בשמחה. בשעת השבעה אמרה אחת החברות הטובות שלה: "מה יהיה? מי ישמה אותן עת?"

היא ראתה את הטוב שבכל דבר קטן, ותמיד אמרה מתוך הסתפקות במועט "אני לא צריכה תכשיט יקר כדי לשמה, אפילו קישוט קטן בבית משמה אותי".

בשנים האחרונות התגgorה ב"קראון הייטס" - שכונת המלך. חברות ילדות מירושלים ספרה כי בניה הייתה מתקשרת אליה לעיתים תדירות, על אף למרחק גדול, כדי לשמה לאחר התalentונת - דבר לחברה בבניין סמוך לא טרחה לעשות...

'סדה בית בתבונה'

היתה לה חברה טובה שגדלה יחד איתה בבית היחסות לאחר החתונה נכנסת החברה לדכאון. בעלה שרצה להתגרש ממנה, הכניס אותה לבית משוגעים ואמר לרופאים שהיא רוצה להתאבד, וכן הרופאים שמו אותה בחדר נפרד בעלי כלום.

בתיה ניסתה לבקר אותה בביתה מספר פעמים, אך היא לא הייתה נוכחת, כמוובן. היא שאלת בעלה למקומו המצאה, והוא ניסה להתחמק אבל בבית לא הרפהה ולחיצה עליו עד שהוא לה היכן אשתו, מיד הלכה לבקר אותה בבית המשוגעים, ואמרה לה בתושייה את רצחה לצאת מפה? קחי אודם ותתafari יפה, קחי מברשת ותברישי יפה את הפאה שלך, וכך אכן

עשתה. הרופאים ראו שהוא רוצה לחיות והוציאו אותה לחדר וניל, לאחר מספר ימים שלחו אותה לביתה, אך בעלה לא רצה לקבל אותה, ואז בתיה השפיעה עליו שלא יתרגש ממנה ויקבל אותה בחזרה, לבסוף הוא הסכים והוא חזרה אליה הביתה ועזר לה לנוקות ולבשל ולהכנס למסלול החיים הרגיל.

הבנות של אותה אישת, הגיעו לנחם בשבועה ואמרו - שמה שבתיה עשתה בשビルם כשהם היו קטנות הם לא ישכחו לעולם, כי בתיה הייתה איתם בשעות הקשות שלהם כאשרם הייתה חולת.

חסד של אמת

בושן פורים תש"א נפטרה אמה, יוכבד פעלל ע"ה, בבית הרפואה הדסה בירושלים. בתיה הייתה אותה ברגעה האחוריים. כאשר נפטרה ביקשו ממנה הרופאים לצאת מהחדר כדי שם רוצחים להעביר את הגוף לקירור.

באותה תקופה בוצעו הרבה ניתוחי מותים והוא שלא רצתה شيיגנו באמה, סרבה לצאת מהחדר, ועם כל הכאב והצער הטריים החזקה בעוז את המיטה. הרופאים העזיקו את שומר בית הרפואה, גברתן גבורה וחזק, שצעק עליה שתעוזב את החדר מיד ולא הוא יעזור אותה. היא הייתה אמיצה וחזקת צעקה עליו חזהה: "אתם לא תזיזו אותי מاما שלי ולא תגעו בה, לא תוציאו לה אפיקו את הרשותית של העין", כשהם רואו שהיא מתעתקשת ניסו להוציאה בכל מיני תחבולות: אמרו לה שבעלה מחהכה לה בחוץ ורוצה לשוחח אליה, והוא לא נפלה בפח והшибה - "אני לא זהה מכאן, אם הוא רוצה שייבוא לפה". וכך שמרה בנאמנות על גופת אימה כל הלילה, עד הבוקר כשההמשפחה ו"החברה קדישא" הגיעו וסייעו את כל הסידורים ללילה.

דאגה לזרות

תמיד אהבה לעזור למסכנים ונזקקים הטהה אונן קשבות ולא הראתה כל עלינוות עליהם. בתיה הייתה משתתפת קבועה בשיעורים ב-770, פעם שמה לב שאחת המשתתפות מסתכלת על האחרות ששותות קפה ואוכלות דבר מה, והיא פיה יבש. מיד הלכה ל"קיןגסטון" וקנתה לה קפה חם וסנדוויץ' האישה הודתה ואמרה לה "מכש החיתת אותו". וכך קנתה לה קפה וסנדוויץ'.

כמעט בכל יום.

בתיה גلتה רגשות לוזות והפריע לה שככל התווועדות ב-770 נונטנים לגברים אוכל, אבל בעוזרת הנשים אין דבר, لكن בבקשת מבעלה שיעלה דבר מה לכיבוד, או שישדר שיעלו אוכל אף לעוזרת הנשים.

תמיד הזמינה אורחים לשבותות ולחגמים, במיוחד צעירים שהיו בתחילת דרכם בחזרה בתשובה.

בכל מוצאי שבת הייתה מבקשת מבעלה שיאסוף ויביא לעוזרת הנשים את הקונטראס "יחי המלך" על מנת שהנשים גם הן תוכלנה להנות ממנו.

בלגינו של מלך

היתה מקושרת מאד לרבי מה"מ ולמבצעיו הקדושים. פעם הלכה עם אשה נוספת ל"מבצעים" בקרית יובל בירושלים. בעודם נכנסות לבית, יצא לפטע הבעל עם מכל בידו, צעק ורצה להכותם. בתיה תפסה את המקל ואמרה לאשה לצאת וنم היא יצאה מיד אחראית. חברתה הייתה כולה חירות ונרעשת ורצה לשוב הביתה, אך בתיה לא נרתעה ואמרה "לא! אנחנו ממשיכות במבצעים".

בשנת תשמ"ט - כשהרבינו באופן חד פעני הורה לבוחר "ג" בבחירה בארץ ישראל. היא בקרה בארץ ישראל וצפתה בתמיימים שאישו דוכן של "ג" בבני ברק, לפטע הגינו ברינויים אלימים ורצו להפוך את השולחן שלהם, בתיה החלה זוועקת עליהם בעז רוחה: "תזהרו! אתם מתחלים עם הרבי מליבאואוטש!" ואז הם עזבו אותם, אחרי זמן מה כשעbara בחלוקת הדולרים ביום ראשון הרבי מלך המשיח חירך אליה חיקר גדול ורחב.

מבצע משיח היה יקר לה במיוחד, פעם פגשה בcourt המערבי את המורה שלה מילדות והיא סיפרה לה שהיא זוכרת איך היא אמרה בזמןו לתלמידות משמשיך לא יכול לבוא בשבת, ובתיה הסבירה לה כי משיח אכן יכול לבוא ולגאול בשבת!

היתה משתדלת ללבת בכל יום א' למבצעים ב"בריטן בי"ץ".

בכל בוקר כשבעלת היה הולך להתפלל הייתה אומרת לו - "תביא את המשיח!"

בת"ע"ה עם בני משפחתה שיחיו

בכל מוצאי שבת הקפידה, כמו אביה, לעשות "מלוה מלכה" עם הנכבדים וdagנה שייאמרו את שנים עשר הפסוקים ו"חיה", יתנו צדקה ויספרו סיפור מהbehush"ט.

בשנים האחרונות סבלה ממחלה קשה ובכל זאת הייתה בשמחה וחיכתה להתגלות הרבי מה"מ. תמיד אמרה כמה חשוב לומר תהלים ובכל רגע פניו הייתה מיישמת זאת, כਮובן שהיה זה אחורי התפללה, החחת"ת והרמב"ם היומיים. לפעמים לא יכלה להרדם בלילה בגל עצמת האבאים או אז הייתה לוקחת כדור נגדם וירושבת ואומרת תהלים, לעיתים הייתה מסיימת את כל הספר פעמיים ביום אחד.

• • •

נפטרה בי"ב כסלו והותירה אחריה את בעלה, ר' יוסף זאב שיחי, בניו ובנות, נכדים ונינים חסידים ומקושרים לרבי מלך המשיח. יהי רצון שתהיה מליצת יושר עבור כלונו, וכמו שפה הייתה עשויה "שטרועם" חזק בכל המבצעים של הרבי מה"מ ובמיוחד בלחדביה ליכון המשית, כך תעשה לעמלה "שטרועם" גדול ולא תשקט ולא תנוח עד שהרבי שליט"א מה"מ יתגלה, תיכף ומיד ממש "והקיצו ורנו שוכני עפר" והוא בתוכם.

י'קבב

ב"ה, ג' ניסן, היטשל"א
ברוקלין, נ.י.

הו"ח א' נו"ג מועה אליו שי ביסק וב"ב יחיו,
ומועה אפרים שי ביסק וב"ב יחיו,
ומועה יצחק שי ביסק וב"ב יחיו,
ומועה ישראל שי קונסנו וב"ב יחיו
— כולל גם אלה שעלו שם לפניהם ושיעלו
אחריהם — יחיו

שלום רב וברכה!

מאשר הנני קיבל המברך מעליותם לארצנו הקדושה בשעה טובה
ומוצחת, ובשרה טובה על בשורה טובה — מהסתדרותם בנהלת הר
חכ"ד,

אשר תקוטי חזקה אשר כשם כן תהיי, נחלה בלי מצרים ועליך
באופן דמוסיף והולך, בכבל ענייני קדושה שמעלון בקדוש. שמזה מובן גם
כן של חוספה במספר המתישבים בנחלה זו, ובפרט מאחינו בני ישראל
אשר עמדו בנסיון בהיותם במצרים ובשבוי וכי — הרי זו החוספה בנסיבות
ועוד יותר באיכות בכל ענייני הנחלה, ועל ידי זה בכל ענייני חכ"ד אשר
באח"ק תהי, ועל ידי זה בכל ענייני ארצנו הקדושה.

והי רצון אשר גם זה יוסיף בברכת הי' לכל אחד ואחת מהם עם
משפחותיהם — שליט"א — בהמצטרך להט מנפש ועד בשר, ותהי הعلוי
ברוחניות וגבשיות גם ייחד. ועוד, גם זה עיקר, אשר זה יוסיף פרצה
בחଘבותיו שהיו עד עתה לאחינו בני ישראל אשר שם; וכל אלה אשר
עליהם יצאת שם יהיו זה בעלי העلمות והסתירות בטוב הנרא והנגלה,
וכל אלה אשר עליהם להמשיך וימשיכו בפועל בביסוס היהדות והפצתה
והפצת המעינות במיוחד במדינת הארץ ובסביבותי — יהיו המשך

י'קבב

נדפסה בלק"ש חכ"ד ע' 218, והושלמה ע"פ צילום האגרת.
בנהלת הר חכ"ד: ראה גם לעיל חכ"ז אגרת טהרנד, והנסמן בהערות שם. لكمן אגרת יעט.
ירג. ישג. ישפ"ד.

נחלת כל מצרים: שבת קיה, סע"א.
שמעני בגדש: ברכות כה, א. וש"ג. וראה גם לעיל אגרת יג'ג, והנסמן בהערות שם.

עובדתם בקדוש זו מותק הרחבה ובלי כל העلمות והסתורים ומתווך שמחה וטوب לבב, ויאירו המוחשכים במקומותיהם על ידי שיעורו את כל אחד ואחת מבני"י אשר שם לדעת בחזוק ובהתמדה אשר נפש כל אחד ואחת מהם היא חלק אלוק ממול מש, נר הווי נשמת אדם, וויסיפו לאחר נר זה על ידי נר מצוה ותורה אור ומואר שבתורה היא תורה החסידות.

ואשרי חלוקם של כל אלה המשיכים בעבודה קדושה זו, וכיודע שיחות קדוש מכ"ק מווית אדמור' אשר עוד מעט יבואו כך גלותו בגאולה האמיתית והשלימה על ידי משיח צדקנו, און מיועט זיך כאפנ פארון קאף סי'א טיעערע ציטט סייז געווען ערסטאַן וואָס מיהאָט געקענט אויפטאנן אין אידישקייט און תורה ומצוות וכו', וואָס וואָו מען האבן איז אונגענהייט לאחריו הגאולה האמיתית והשלימה, ועל דרך זה בנונג זידע.

ברכה להסתדרות טוביה בגויר גם יחד ובשורות טובות בכל האמור וחג הפסח כשר ושמח,

מ. שני אורסאהן

נ.ב. פשוט שהכתב לעיל **בסיום** מכתבי יש לזה שייכות גם לאלה שכבר עלו לארצנו הקדש, אשר ילמדו מכל שכן וקהל-וחומר ומה במקומות ההוא התעסקו בהחפת היהדות והפצת המעניות בפרט וכו', על אחת כמה וכמה בארכינו הקדושה, ארץ אשר עני הוי אלקיך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה, ועליהם להיות דוגמא חי' בזו לאלה שכבר עלו לפניהם ולאחינו בני ישראל אשר באה"ק בכלל. יהיו רצון שגם בזה יישרו טוב.

תרגום חופשי של הקטע באידיש: "ויתפסו ראשם [בעגמת נפש]: מכם מוקדם היה זמן כל כך קיר, שהיה אפשר לפעול בעניין יהדות תורה ומצוות וכו', והיכן יכולת להיות כאות הדמנות לאחריו הגאולה..."

לדעת בחזק ובהתמדה: ע"פ **תניא ספ"ג.**

חיל .. ממנה: שם רפ"ב.

נר .. אడם: משליל ב, כט.

נר .. אורה: שם ה, כג.

מואר שבתורה היא תורה החסידות: ראה קרben העדה לירושלים חגיגה פ"א ה"ז. יפה ענה לפתחתא דאייכ"ר ב. וראה גם לעיל אגרת יי"א, ובהנמשך בהערות שם. וכידוע שיזהו: ראה סה"ש תש"ב ע' 9. לקויד ח"א קלג, ב. (געתק ב"היום יומ" ג מנחים-אב). וראה גם לעיל חכ"ב אגרת חתעה, ובהנמשך בהערות שם.

ארץ .. שנייה: עבק יא, יב.

לזכות

החתן הת' **מרדכי שי'**

הכלה המהוללה **חנה תה'**

שיחיו

נדפס על ידי
משפחתם שיחיו

ニישואין דכל אחד ואחת מישראל (גם איש פרטי)
זה עני הקשור עם הנישואין דכנסת ישראל והקב"ה בימות המשיח
שלכן מס' מים וחותמים השבע ברכות דניסייאן בעני הנאولة
"מהרה כו' ישמע בעיר יהודה ובחוות ירושלים וכו'"

(משיחות ש"פ הצעא, "ד אלול ה'תנש"א - מוגה)